

Käryää

Pistäydyin taas pitkästä aikaa ravintolassa Euroopan sydämessä, Hollannissa. Vaikka ravaankin kyseisessä ruuhkaisessa ja kiireisessä maassa tuon tuosta, ravintolakokemukset olivat näköjään unohtuneet.

Kadun kylmästä viimasta on mukava päästä vihdoinkin sisään. Vatsakin kurnii. Eteisessä jo tuntee lämpimän ja kosteahkon ilman. Siinä tuoksuu ruokien aromeja. Mutta siinä haikahtaa myös jotain muuta. Tupakan käryä! Mihin takapajulaan olemmekaan tulleet?

Euroopassa, jopa Välimeren maissa on jo pitkään saanut tottua ruoan aromeilta tuoksuviini ravintoloihin, jossa paperosseja ei tuprutella. Jopa sellaisessa mafiamaassa kuin Italiassa noudatetaan tupakointikieltoa. Siellä se kyllä johtuu fiksesta lain pykälästä, jonka mukaan ravintolan omistaja saa tupakanpoltosta sakot.

Emätupakkamaassa, Yhdysvalloissakin saa ruokailla raikkaissa tiloissa. Muutamien entisten Itä-Euroopan maat ovat niin ikään säätäneet omat tupakkalainsa. Täytyy oikeastaan mennä aika kauas sivistymättömiin ja kehittymättömiin maihin voidakseen ruokapöydässä röökata.

Mutta Hollannissa voi. Maassa, joka on tuottanut vuosisatojen ajan mitä loisteliaimpia saavutuksia tieteen, taiteen ja muun ihmiselämän aloilla, tuprutellaan sisätiloissa. Mitä mahtaisivatkaan Rembrandtit ja Rubensit nyt tuumia, jos näkisivät maansa tilan.

Astumme sisään saliin. Meidät otetaan ystävällisesti vastaan, huolehditaan päällysvaatteistamme ja ohjataan pöytään. Ravintola vaikuttaa täydeltä, ja puheen sorina kuuluu äänekkäänä. Tarjoilijat puikkelehtivat pöytien välitse.

Viereisessä pöydässä istuu kaksi keski-ikäistä tyylikästä daamia ilmeisesti aloittelemassa ateriaansa. Kuitenkin molemmilla on sätkä käsissään. Vetelevät poskisauhuja. Ilmaan tuprahtelee paksuja pilviä. No kai ne kohta lopettavat ja alkavat painaa pihviä poskeensa.

Tutkimme listojamme. Leidit sytyttävät uudet sätkät. Eivätkö ne aio syödä olenkaan. Ruokahan jäähtyy ja pilaantuu. No, kai kohta.

Saamme omat tilauksemme tehtyä. Ja sitten! Meidänkin porukasta yksi panee tupakkaksi kysymättä ollenkaan toisten mielipidettä. Hienot naiset vetävät jo ties kuinka monettaan. Ruokaa ovat vain vähän näykkineet.

Miten normaalin ihmisen pitäisi tällaisessa tilanteessa käyttäytyä? Pitäisikö pyytää henkilökuntaa huomauttamaan polttajille. Ei käy, heillä on oikeus. Pitäisikö pyytää toinen pöytä. Ei ole vapaita, ja savu leijailee kuitenkin ympäriinsä. Lähteäkö pois? No, silloin jää ilman energiaa.

Vai pitäisikö ruveta äänekkäästi piereskelemään. Eihän siitä sen pahempaa hajua tulisi. Vaikkei ilmavaivoja sattuisikaan juuri olemaan, kai sitä aina jonkinlaiset töräytykset saisi puristettua. Väkin.

Vai pitääkö vaan kestää ja kärsiä. Ainakin Hollannissa näköjään! Onneksi meillä jo paremmin.

pajen